

[Time: 3 Hours]

[Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. Answer any five questions
  2. All questions carry equal marks

1. Discuss with relevant examples the meaning and objectives of social science research
2. What do you understand by hypothesis? What are the features of a good hypothesis?
3. Make a study of the advantages and disadvantages of Survey as a good research design.
4. Describe the characteristics and merits of the Interview Method
5. Explain how a researcher in Ancient Indian history will collect and classify source material
6. Bring out the importance of interpretation in social science research
7. Trace the steps involved in writing a Research Report
8. Write short notes: (**any two**)
  - a. Research Problem
  - b. Case Study Method
  - c. Questionnaire
  - d. Book Review

2

(मराठी रुपांतर)

(३ तास)

(एकूण गुण: १००)

सूचना : १. पुढीलपैकी कोणत्याही पाच प्रश्नांची उत्तरे द्या.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. सामाजिक शास्त्रांच्या संशोधनाचा अर्थ व उद्दीष्टे उचित उदाहरणांसह स्पष्ट करा.
  २. अभ्युपगम म्हणजे काय? आदर्श अभ्युपगमाची वैशिष्ट्ये कोणती ते सांगा.
  ३. सर्वेक्षण पध्दतीच्या फायदे व मर्यादांचा अभ्यास करा.
  ४. मुलाखत पध्दतीच्या वैशिष्ट्यांचे व गुणांचे वर्णन करा.
  ५. प्राचीन भारतीय इतिहास संशोधक साधनांचे संकलन व वर्गीकरण कसे करेल त्याची माहिती द्या.
  ६. सामाजिक शास्त्रांच्या संशोधनात अर्थशोधनाचे महत्व सांगा.
  ७. संशोधन अहवालाच्या लेखनातील टप्प्यांचा मागोवा घ्या.
  ८. टिपा लिहा (कोणत्याही दोन)
    - अ) संशोधन समस्या
    - ब) व्यष्टी अध्ययन पध्दती
    - क) प्रश्नावली
    - ड) पुस्तक परिक्षण
-